

Vetovoimaisen Mikkelin vetovoimaiset maanmittarit

Maanmittarikurssi vuosimalli 1965

Miehet ovat siis tuttuja keskenään jo opiskelua ajoilta. Eero on kotoisin Miehikkälästä, Kaakkois-Suomesta. Vaikka akateemiset ovet olivat jo auenneet maa- ja metsätaloustieteelliseen tiedekuntaan, Eero päätyi kuitenkin Teknilliseen Korkeakouluun. – Maalaispojalle luontevia ammattivaihtoehtoja olivat maanmittari tai metsänhoitaja.

Pääkaupunkilainen Kauko ja juuriltaan mäntyharjulainen Matti mielivät alun perin rakennusinsinööreiksi, mutta kumpikin löysi itsensä maanmittausosastolta ja on jäänyt sille tielle.

Koko kolmikko vakuuttaa tyytyväisyyttään. Maanmittarikurssin henki oli silloin – ja on edelleen – erinomainen.

Mikkelin kaupungilla on ennätys sarjassaan: kaupungin organisaatiota komissa-
taa kolme maanmittaria samalta vuosikurs-
silta. Pisin työhistoria
heistä on kaupungin-
geodeetti **Kauko
Juhamäellä, 56,**
joka aloitti vuonna
1975 Mikkelin kau-
pungin palveluksessa.
Apulaiskaupunginjohtaja **Eero Kaitaisella,**
55, ja apulaiskaupungin-
geodeetti **Matti
Lehtisellä, 54,** tulee
tiu täyteen virkavuosi
tästä keväänä.

Yhdessä oltiin vallankumousmarssilla ja uhottiin maanmittaustoimistojen harjoittelijämäärärahojen puolesta. Poliitiikka herätti vilkasta mielipiteidenvaihtoa. Eero vaikutti killassa ja ylioppilaskunnan puheenjohtajana ja lienee jo silloin ollut kiinnostunut yhteiskunnallisesta vaikuttamisesta. Vuodesta 1985 lähtien tämä opintonsa vuonna 1965 aloittanut kurssi on kokoontunut säännöllisesti. Aluksi viiden, runsaan osanotonko innoittamina myöhemmin kolmen vuoden välein. Kurssilla aloitti 29 maanmittarinalkua, joista isoina parhaimmillaan 25 on osallistunut tapaamisiin, aina vähintään 20.

– Kaikki ovat aivan samanlaisia kuin opiskeluaikoinakin, naureskelevat Matti ja Eero, ja Kauko täydentää:

Eero Kaitainen, Kauko Juhamäki ja Matti Lehtinen ovat saman kurssin maanmittareita. Kurssi 1965 yhdistää.

mittauslaitoksen organisaatiouudistusta 1972. Ennen Mikkeliin tuloa hän teki lyhyen visiitin Maanmittaushallituksen kiinteistötoimistoon ja vähän pitemmän Espoon kaupungille.

Matti auskultoi Kouvolassa, mutta armeija kutsui 11 kuukauden jälkeen. Armeijan jälkeen Matti vaikutti vielä kolme vuotta toimitusinsinöörinä Kouvolan maanmittaustoimistossa. Sen jälkeen Matin ja Maanmittauslaitoksen tiet erkanivat; Matin ura ohjautui Varkauteen ja sieltä vajaan kymmenen vuoden päästä Kaukon seuraajaksi apulaiskaupungingeodeetiksi Mikkeliin.

Eeron opiskelua viivytti modernilla tavalla työskentely opintojen ohella. Harjoittelijana Eero toimi kartografina Mikkelin seudulla ja myöhemmin Maa ja Vesi Oy:ssä. Valmistumisen jälkeen ensimmäinen työpaikka oli sekin silloiseen aikaan poikkeuksellinen: Espoon kaupungin asemakaavaosastolla kaavataloustutkijan tehtävät.

Myös Espoon kaupunki on siis ollut yhteinen nimittäjä Kaukolle ja Eerolle. Perheenperustamisen jälkeen Eerolle ja Matille oli yhteistä tavoite asettua maaseutukaupunkiin lähelle juuria, eikä Kaukollakaan ollut mitään estettä Mikkeliin siirtymiselle. Kuten Eero sen sanoo:

– Itä-Suomi edustaa jokaisen suomalaisen unelmaa asumisesta. Punainen tupa järven rannalla, keskellä kaupunkia.

Erilainen malli kuntien yhdistämiseen

Mikkeli on maankuulu kesä- ja torikaukunki. Hallinnollisesti se on Itä-Suomen läänin keskus, joskin läänissä sijaitsee tasaisin välimatkoin kaksi muutakin tasavahvaa aluekeskusta, Kuopio ja Joensuu. Siksi läänin pääkaupungin tittelistä väännettiin kättä lääninuudistuksen yhteydessä perusteellisesti. Etelä-Savon maakunta on sekin kahtia jakautunut: länsiosaa hallitsee hallintokeskuksen rooliin kasvanut Mikkeli ja Itä-Savossa vaikuttaa metsäisempi, kulttuuriin erikoistunut Savonlinna.

Kuntarakenteessa on korjaamisen varaa niin Itä-Suomessa kuin Suomessa yleensäkin. Mikkelissä vallitsi vielä sellainen ylimääräinen rasitus, että Mikkelin kaupunki edusti sitä alueellisesti pientä, mutta keskeistä reikäleivän siustaa, jota ympäröi varsinainen leipä, laaja maalaiskunnan alue. Itäsuomalaista yhteen hiileen puhaltamista edustaa vuoden 2001 alusta voimaan tullut kolmen kunnan, Mikkelin kaupungin, Mikkelin maalaiskunnan ja Anttolan sopimus

uudesta yhteisestä kunnasta.

– Kuntaliitoksesta ei ole kysymys, koska kaikki vanhat kunnat lakkautettiin ja tilalle perustettiin yksi uusi kunta, ”Uusi Mikkeli”, viralliselta nimeltään Mikkeli, muistuttaa kolmikko.

– Sopimusmallista voisi ottaa oppia etelämpänäkin, tuumaa Kauko, jonka mielestä kolme erillistä kuntaa, Helsinki, Espoo ja Vantaa, edustavat toiminnallista kokonaisuutta.

Mikkeli, vetovoimainen maakuntakeskus

Itse Mikkelin pinta-ala kuusitoistaker-taistui kertaheitolla. Se on nyt 1 622 km². Asukasluku 47 000 oikeuttaa 15. sijalle Suomen kaupungeista. Kuusamon ja Tammisaaren jälkeen uudessa kunnassa on kolmanneksi eniten loma-asuntoja. Matkailuelinkeinon ohella Mikkelistä löytyy erilaisia teollisuudenaloja – mekaanista puunjalostusta, elintarviketuotantoa, kirjapainoalaa ja ympäristöteknologiaa – kansainvälisiä korkeakoulu-yksiköitä ja Savon Prikaati, totta kai. Mikkelistähän johdettiin Suomen sotajoukkoja 2. maailmansodassa, Mannerheimin Päämajasta. Olipa Mikkeli päämajan sijoituspaikka ensimmäisen keran jo keväällä 1918, jolloin valkoiset pitivät päämajansa rautatieaseman lähistöllä sijainneella hotellilla Seurahuoneella. Tänäpäin Mikkeli on itäisen maanpuolustusalueen keskus.

Eero uskoo Mikkeliin ja Itä-Suomeen. Elinympäristö on hieno, lähellä tulevaisuuden kaupankäynnille merkittävä Venäjä.

– Kuntien yhdistyminen oli psykologisesti tärkeää. Julkisuudessa painotetaan nykyisin kovasti kasvukeskusten merkitystä. Minusta Suomessa on vain 2–3 todellista kasvukeskusta pääkaupunkiseudun ohella; Oulun sekä Tampereen ja Turun seudut. Molemmat perustuvat Nokian vetovoimaan. Muu maa makaa sitten aika samoissa asemissa. Itä-Suomessa ei ole aihetta epätoivoon sen enempää kuin muuallakaan.

Julkiset palvelut on haastettu laatukilpailuun

Laakereille ei miesten mielestä toki kannata asettua. Isompi kunta sellaisenaan ei tuo vielä lisäarvoa. Palvelut on turvattava ja ne on tuotettava entistä laadukkaammin. Tilanne, jossa julkinen sektorin nykyisin on kilpailutilanteessa, asettaa haasteita organisaatioille. Uudessa Mikkelissä toiminta toteutetaan tilaaja-tuottaja-mallilla, siinä kustannuk-

– Joillekin on saattanut kertyä vähän lisäkiloja, mutta mielipiteet ovat säilyneet samoina. Ja juhlimistavat. Poliitikasta keskustellaan yhtä railakkaasti ja hyvässä hengessä kuin ennenkin.

Kurssiin kuului joukko muitakin kuuluisia maanmittareita kuin Eero, Kauko ja Matti. Muun muassa Maanmittauslaitoksen vaikuttajista **Karvisen Pauli**, Topografikunnan **Heikki Fredriksson** ja **Risto Kuittinen** Geodeettisesta laitoksesta. Kurssi tuntuu menestyneen työlämässä.

Viimeinen auskultantti

Työpaikka on ollut alalla turvattu. Kauko aloitti uransa Turussa ja ehti auskultoida viimeisenä koko virallisen kahden vuoden auskultointikierroksen ennen Maan-

set on pystyttävä osoittamaan ja perustelemaan.

Kauko ja Matti ovat vakuuttuneita siitä, että viranomaispalveluja yhä tarvitaan, kaikkea ei voi ostaa, ei ainakaan maanmittauksen alalta. Pienillä paikkakunnilla yksityistä tarjontaa ei yksinkertaisesti edes ole olemassa.

Mikkelin kaupungin uusi organisaatio perustuu pitkälti kuntien sopimukseen. Työpaikat turvataan seuraavaksi viideksi vuodeksi, eikä tässä alkuvaiheessa yhdistymisen tavoitteena olekaan rationalisointihyödyt. Luonnollinen poistuma korjaa päällekkäisyyttä ja muutokselle annetaan aikaa. Alussa myös luottamuselimissä on sovitut kiintiöt ja toiminta voi tuntua raskaalta. Tärkeintä on kuitenkin ollut voimavarojen kerääminen, ulkoisen vetovoiman ja uskottavuuden lisääminen.

Siinä on onnistuttu hyvin. Syksyiset kunnallisvaalit sujuivat myönteisessä ilmapiirissä, jälkipuintia ei esiintynyt. Mikkelin on saanut rutkasti myönteistä julkisuutta valtakunnan päätiedotusvälineissä ja tässäkin arvovaltaisessa julkaisussa.

Eero jatkaa kaupungin hallintotehtävissä. Työparikseen hän saa toisen apulaiskaupunginjohtajan, Mikkelin maalaiskunnan entisen kunnanjohtajan **Juhani Alasen**. Eeron vastuulla olevat asiat ovat edelleen tekniseltä puolelta ja elinkeinoalalta. Geodeetti-Kaukon tehtävät ovat maan hankinnassa ja luovutuksessa. Matin työnä ovat perinteiset kartasto- ja kiinteistötehtävät, kuten kiinteistönmuodostus. Mikkelin kaupungin Teknisen viraston Mittaus ja tontit -yksikkö sai osaavia lisäresursseja maalaiskunnan kaavoitus- ja mittausosastolta.

Maanmittauspäivät 2002

Ulkoisen näkyvyyden lisäämiseen sopii hyvin vuoden päästä koittavien maanmittauspäivien järjestelyvastuu. Mikke-

Matti, pursiseuran kantava voima.

Eerolla on mielessään miljoonat.

lissä sijaitsee edustava konsertti- ja kongressitalo Mikaeli, jonne päivät sopivat kuin nenä päähän.

Kauko tosin tunnustaa, että kaupungin organisaatiossa asian suhteen vähän passattiin. Kyselyitä esitettiin usein, mutta:

– Totesimme kyselijöille, että katsotaan.

Ratkaisevaan päätökseen tarvittiin paikallisen maanmittaustoimiston tuoreen maanmittausjohtajan epäsavolainen irtiotto.

– **Tagehan (Westman)** se ilmoitti, että päivät pidetään Mikkelissä. Ja nyt ollaan yhdessä samassa veneessä ja täysillä mukana.

Järjestelytoimikunta on käytännössä perustettu. Puheenjohtajaksi on lupautunut kaupungin miehille tuttu maanmittarivaikuttaja **Vikmanin Leea**. Leean työnantaja on Maanmittauslaitos, vapaa-aikaa siivittää muun ohella valtuustotyöskentely. Leealla on myös ammattiyhdistystaustaa ja kansainvälistä kokemusta niin Tansaniasta kuin Kosovosta. Kertakaikkisen globaali keulahahmo tuleville päiville!

Helmitaulu auttaa reissussa...

Tapaaminen Mikkelin maanmittarivielijien kanssa on niin rattoisa, että pelkään kiireisen apulaiskaupunginjohtajan aika-aulun jo pettävän. Mutta mitä vielä, herroilla ei olekaan kiire mihinkään, he poseeraavat valokuvia varten tottuneesti ja juttu kääntyy väkisin takaisin opiskeluaikoihin ja yhteisiin hauskoihin sattumuksiin.

Kauko ehdottaa, että yhteinen kuva räpsäistään apulaiskaupunginjohtajan huonetta koristavan helmitaulun äärellä. Taulu on työtovereiden lahja Eerolle 50-vuotispäivänä ja siihen liittyy aivan oma tarinansa.

Kaupungin delegaatio oli retkeilemässä Joensuun asuntomessuille 90-luvun puolivälissä. Muiden joukossa myös Eero ja Kauko osallistuivat retkeen, Eero oli valtuutettu matkanjohtajaksi. Seurue oli pysähtynyt matkalla Valamon luostariin ja jatkanut sieltä huoletonta matkaansa, vaikka Kauko unohtui kyydistä. Siitäkös valppaat työtoverit keksivät, että Eero tarvitsee yksinkertaisia laskutoimituksia varten helmitaulun, kun työssä käsittelee miljoonia.

– Toista se on meillä tavallisilla maanmittareilla, luvut pyörivät muutamissa kympeissä, vitsailee pirssikyytiin turvautunut Kauko.

...harrastuksissa ladataan akkuja

Eero aprikoikin olevansa vähän naimisissa niiden työmiljoonien kanssa.

– Kun lapset olivat pieniä, perhe harrastti yhdessä kesämökkeilyä. Nykyisin työ

Kauko, viimeinen auskultanti.

on mielessä vapaa-ajallakin, siksi hetket golfkentällä tutussa porukassa ja hiihtoladulla luonnon helmassa irrottavat toivotulla tavalla työasioista.

Matti on pursiseuran miehiä, joka ei mökkiä tarvitse. Eero ja Kauko kehuvat häntä esimerkilliseksi Saimaan rannan asukkaaksi. Ja talvella, kun jäät estävät lempiharrastuksen, pienet paperinpalat viihdyttävät miestä. Kun olen matrikelista asian luntannut, tiedän, että Matti tarkoittaa postimerkkejä!

Kauko, entinen urheilumies, on loukkaantumisriskin kasvaessa siirtynyt penkkiurheilun puolelle. Lähinnä sydäntä on jääurheilu, tyyppillistä mikkeliäistä sekin. Kesämökilleen Kauko hurauttaa Anttolaan – ei vaan Mikkelin kaupunkiin – kuten ne 4 200 muuta, joilla on vapaa-ajan asunto vetovoimaisessa maankantakeskuksessa. ■